

พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา

พันตำรวจโท พิชคາล พันธุ์วัฒนา*

ปัจจุบันประเทศไทยมีการรวมถึงประเทศต่าง ๆ ในยุโรปต่างให้ความสำคัญกับพยานหลักฐานด้านวิทยาศาสตร์ต่อระบบการพิสูจน์ความผิดพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นพยานหลักฐานอย่างหนึ่งที่นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาเพื่อประกอบการวินิจฉัยคดีของศาลเป็นการนำหลักวิทยาศาสตร์มาใช้แก่ปัญหาและพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีความ (Redmayne, Roberts, Aitken & Jackson, 2011; American Psychological Association, 2013) โดยหลักดังกล่าวเรียกว่า “นิติวิทยาศาสตร์” อันเป็นศาสตร์ที่เชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ มาประยุกต์เพื่อแก้ปัญหาทางกฎหมาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) ซึ่งประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับศาสตร์ดังคำแผลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติของนายกรัฐมนตรีในส่วนการปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ข้อ 11.4 ระบุว่า “นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ เพื่อเร่งรัดการดำเนินคดี ทุกขั้นตอนให้รวดเร็ว เกิดความเป็นธรรม และมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกันสามารถใช้ติดตามผล และนำไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมได้” (สำนักเลขานุการคณะกรรมการคณารัฐมนตรี, 2557)

กระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยมีการปรับเปลี่ยนจากการเน้นความสำคัญของประจักษ์พยานมาสู่ระบบพิสูจน์การกระทำความผิดโดยการรับฟังพยานหลักฐานทางด้านวิทยาศาสตร์มีการนำหลักนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ควบคู่กับกระบวนการยุติธรรมซึ่งเป็นมาตรการในการป้องกันและปราบปราม การก่ออาชญากรรมทางหนึ่ง (พัชรา สินลอยมา, 2558) ซึ่งใช้หลักนิติวิทยาศาสตร์ 2 ประเภท (1) นิติวิทยาศาสตร์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ เช่น วิชาพิสูจน์หลักฐานรวมถึงการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและเก็บรวบรวมวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ และ (2) นิติวิทยาศาสตร์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ประยุกต์ โดยการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในสาขาต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรม โดยขณะเดียวกันนิติวิทยาศาสตร์ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในงานสืบสวนสอบสวน เช่น การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและการถ่ายรูปการตรวจลายนิ้วมือฝ่ามือฝ่าเท้าการตรวจสอบเอกสาร การตรวจทางพิสิเก็ต เช่น ตรวจร่องรอยการเยียวนรถการตรวจทางนิติเวช เช่น งานนิติพยาธิ งานนิติวิทยา งานชีวเคมีและการตรวจทางชีววิทยา เช่น ตรวจเส้นผม เลือด อสุจิ และตรวจรหัสพันธุกรรม (DNA)

การพิจารณาคดีอาญาในกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยมีข้อที่ต้องวินิจฉัยซึ่งขาดอยู่ สองประการได้แก่ ข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง หลักในการวินิจฉัยจะต้องพิจารณาค้นคว้าหาข้อเท็จจริง หรือความสัมพันธ์ของข้อเท็จจริงกับข้อกฎหมายซึ่งปรับวินิจฉัยว่าจำเลยควรจะได้รับโทษ หรือควรจะได้รับการปล่อยตัวไป ตามกฎหมายลักษณะพยานข้อเท็จจริงที่ศาลจะรับรู้ได้เองจำกัดอยู่เพียง

*อาจารย์ (สบ2) กลุ่มงานคณาจารย์ คณะตำรวจนิติศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจนครศรีธรรมราช

ข้อเท็จจริงที่เป็นไปตามธรรมดานาชาติซึ่งบุคคลธรรมดاجะพึงรู้ได้เอง ส่วนข้อเท็จจริงอย่างอื่นที่อยู่นอกเหนือไปจากความรู้ของบุคคลธรรมดากลับรู้เองไม่ได้ จะนับฝ่ายผู้กล่าวหาจะต้องพิสูจน์ให้ประจักษ์แก่ศาลว่าผู้ต้องหาได้กระทำการที่อ้างว่าเป็นความผิดนั้นจริง (สรากร เบญจกุล, 2550) โดยพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงในคดี (relevant evidence) หมายความถึงพยานที่มีแนวโน้มที่จะทำให้ความมีอยู่ของข้อเท็จจริงได้โดยผลจากการวินิจฉัยมีความเป็นไปได้มากกว่าหรือน้อยกว่าการไม่มีพยานหลักฐาน

กล่าวอีกนัยหนึ่งคือพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงในคดีเกี่ยวข้องกับพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ในสาขาต่าง ๆ ที่มีคุณค่าในการพิสูจน์ความจริงที่เกิดขึ้น สามารถยืนยันข้อเท็จจริงได้ชัดเจน ที่จะนำไปใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีจำต้องมีคุณค่าในตัวเอง (Nemeth, 2011)

พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นด้วยการวิเคราะห์หรือวิจัยของผู้เชี่ยวชาญในทางกฎหมายว่าพยานหลักฐานเหล่านี้เป็นพยานหลักฐานอย่างหนึ่งที่จะนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาหรือจะนำเข้าสู่ความรู้ของศาลเพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าจำเลยมีความผิดหรือไม่โดยส่วนใหญ่ในคดีต่าง ๆ คู่ความแต่ละฝ่ายจะกล่าวอ้างพยานหลักฐานทางด้านวิทยาศาสตร์หรือวิทยาการแขนงต่างๆ เข้ามาในคดี อย่างไรก็ได้การที่พยานหลักฐานจะเป็นที่ยอมรับในขั้นศาลได้จะต้องปฏิบัติตามหลักพื้นฐานการครอบครองวัตถุพยานทางนิติวิทยาศาสตร์ 4 ประการ (สุวนานา พงศ์พรหมชัย, 2551) (1) ป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุโดยเริ่มปฏิบัติตั้งแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจคนแรกไปถึงสถานที่เกิดเหตุจนกระทั่งผู้อำนวยการตรวจสถานที่เกิดเหตุจนเสร็จสิ้น (2) เก็บพยานหลักฐานอย่างถูกต้องตามกฎหมายกล่าวคือ บุคคลที่ทำการเก็บพยานหลักฐานต้องเป็นบุคคลที่กฎหมายให้อำนาจไว้ในการเข้าและเก็บพยานต่าง ๆ ในสถานที่เกิดเหตุ เช่น พนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน เจ้าหน้าที่วิทยาการตำรวจน หรือเจ้าหน้าที่สำนักนิติวิทยาศาสตร์ (3) ด้นหาพยานหลักฐานอย่างเหมาะสมสม เช่น ผู้ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุจะต้องไม่มอมข้ามหรือละเลยพยานวัตถุทุกขึ้น ถ้าสังสัยว่าสิ่งนั้นจะเป็นพยานวัตถุหรือไม่ให้ทำการเก็บไว้ก่อน พร้อมทั้งระบุรายละเอียดของพยานวัตถุ ตำแหน่งที่พบ และบรรจุหีบห่อรักษาไว้อย่างเหมาะสม และ (4) มีลูกโซ่แห่งการครอบครองวัตถุพยาน (chain of custody) โดยพยานหลักฐานนั้นจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของบุคคลหรือหน่วยงานตั้งแต่เริ่มเก็บจนกระทั่งในขั้นศาลโดยไม่ขาดช่วงการครอบครอง ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงการครอบครอง เช่น ส่งของกลางไปตรวจพิสูจน์ทางห้องปฏิบัติการจะต้องมีหลักฐานแสดงการรับส่งของกลางนั้นโดยตลอด

ทั้งนี้เมื่อได้ที่มีการนำพยานหลักฐานไปแสดงในขั้นศาลจะต้องมีการตรวจสอบว่า พยานหลักฐานเป็นอันเดียวกับที่พบริบบิ้นในสถานที่เกิดเหตุหรือไม่ และสิ่งที่เป็นสาระสำคัญของพยานหลักฐานจะต้องไม่เปลี่ยนแปลงและมีสภาพเหมือนตอนที่เก็บจากสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งทั่วไปขั้นตอนการตรวจสอบพยานหลักฐานในขั้นศาลสามารถกระทำโดยบุคคลที่เป็นผู้บันทึกพยานหลักฐาน ในสถานที่เกิดเหตุ แต่บางกรณีที่มีบุคคลหรือหน่วยงานครอบครองพยานหลักฐานมากกว่านี้ เช่น เมื่อนำพยานวัตถุส่งตรวจพิสูจน์ยังห้องปฏิบัติการศาลจะต้องให้แสดงลูกโซ่แห่งการครอบครองวัตถุพยานซึ่งประกอบด้วย

1. การจัดการ: กระทำโดยบุคคลผู้เก็บพยานวัตถุเพื่อจำแนกพยานวัตถุในสถานที่เกิดเหตุ โดยการทำดำเนินระบุวัน เดือน ปี เวลาที่เก็บพร้อมรายละเอียดของพยานวัตถุจากสถานที่เกิดเหตุจริง

2. การเก็บ: พิสูจน์ให้เห็นว่าการเก็บและครอบครองพยานวัตถุได้กระทำอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดการปนเปื้อนหรือผิดพลาด วิธีการที่ดีที่สุดคือแสดงให้เห็นว่าพยานวัตถุได้เก็บถูกต้องตามหลักวิชาการมีการแยกเก็บและจำกัดให้เกี่ยวข้องได้เฉพาะผู้ที่จำเป็นเท่านั้น

3. การขนส่ง: การขนส่งพยานวัตถุทุกครั้งต้องมีความรัดกุมและแสดงให้เห็นว่าไม่เกิดการสับสนของกลางหรือพยานวัตถุอื่น รวมถึงแสดงให้เห็นว่าพยานวัตถุนั้นได้ถูกบรรจุทึบห่อ ปิดสนิท และติดฉลากได้อย่างเหมาะสม

4. การส่งมอบ: เป็นการพิสูจน์ว่าของกลางได้ส่งมอบให้แก่ผู้รับ (เจ้าหน้าที่ผู้อำนวยในห้องปฏิบัติการ แพทย์หรือหน่วยงานอื่น) อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีหลักฐานแสดงวัน เดือน ปี เวลาที่รับของกลาง รายละเอียดของของกลางและให้ผู้รับลงลายมือชื่อพร้อมทั้งวัน เวลาไว้ในสำเนาหนังสือนำส่ง

กรณีการรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของประเทศไทย ศาลจะไม่รับฟังกรณีที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในการตรวจเก็บวัตถุพยานทางนิติวิทยาศาสตร์หรือตรวจพยานทางนิติวิทยาศาสตร์และการขาดลูกโซ่แห่งการครอบครองวัตถุพยาน ในทางตรงข้ามศาลจะยอมรับว่าพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นพยานที่จะใช้พิสูจน์ ความบริสุทธิ์และความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ดีที่สุดหากตรวจเก็บวัตถุพยานได้มาตรฐาน เพียงพอ ถ้ามีความบกพร่องในขั้นตอนต่าง ๆ ของการเก็บวัตถุพยานนั้น ผลของการตรวจพิสูจน์ย่อม ก่อให้เกิดผลร้ายแก่ผู้บริสุทธิ์หรือความไม่เป็นธรรมต่อผู้เสียหายได้ จึงต้องมีการตรวจสอบควบคุมที่ดี ไม่ให้เกิดซ่อง霍เพื่อจะใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในการดำเนินคดีอาญาได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจน อำนวยความสะดวกด้วยกฎหมายต่อไป อย่างไรก็ได้การรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของประเทศไทยดังที่กล่าวมีความแตกต่างจากประเทศหรือเมืองใดที่แบ่งการรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์อย่างชัดเจนภายใต้หลักเกณฑ์ 2 ประเภทได้แก่ พยานหลักฐานและพยานผู้เชี่ยวชาญ

1. การรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ภายใต้หลักเกณฑ์ทั่วไปของการรับฟังพยานหลักฐาน

1.1 พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ต้องเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่ขัดต่อบทบัญญัติธรรมนูญอันเป็นบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ศาลจะไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยคือ หากพยานหลักฐานได้มาจากการจับกุม ตรวจค้น ที่มีชอบหรือไม่มีเหตุอันควรหรือแม้มีเหตุอันควรแต่ไม่มีหมายจับหรือหมายค้นในกรณีที่ไม่ใช่เหตุฉุกเฉินแล้ว พยานหลักฐานนั้นจะรับฟังไม่ได้ รวมไปถึงพยานหลักฐานที่ได้จากการแสวงหาหลักฐานโดยละเมิดสิทธิส่วนตัวด้วย

1.2 พยานหลักฐานนั้นต้องเป็นพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงในคดี ซึ่งในหลักเกณฑ์มีการพิจารณาคดีอาญาในกระบวนการยุติธรรมดังเช่นประเทศไทย

2. การรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ภายใต้หลักเกณฑ์การรับฟังพยานผู้เชี่ยวชาญ

2.1 The frye test มาตรฐานการรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ “the frye standard” เป็นมาตรฐานสำคัญในการพิจารณาว่าจะยอมรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของมลรัฐต่าง ๆ ในประเทศไทยหรือเมืองใดก็ตามที่ต้องพิจารณาว่า พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์นั้นอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์การยอมรับทั่วไป (general acceptance)

จากนักวิทยาศาสตร์สาขาที่เกี่ยวข้องนั้น (Moenssens, 1984) ซึ่งหลักเกณฑ์พัฒนาจากคำพิพากษาในคดี United States V. Frye โดยวางบรรทัดฐานว่าการศึกษาวิจัยทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ที่อยู่ในระยะเริ่มต้นของการทดลอง ในช่วงที่ผลการวิจัยยังไม่อาจบอกได้แน่ชัดต้อง การยอมรับฟังพยานหลักฐานที่เป็นผลจากทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้พิพากษารออาศัยระยะเวลาเพื่อรอให้ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปในหมู่นักวิทยาศาสตร์แข่งที่เกี่ยวข้องเสียก่อน จึงวนิจฉัยว่า การตรวจวัดความดันโลหิตยังไม่เป็นที่ยอมรับในหมู่นักวิทยาศาสตร์ จึงไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้จากการตรวจวัดความดันโลหิตดังกล่าว

2.2 The relevancy test หลักในเรื่องการรับฟังพยานหลักฐานข้อเท็จจริงในคดีเป็นหลัก สถาบัตตรัฐกับกฎหมายคอมมอนลอว์เรื่อง relevancy กล่าวคือ ในระบบการพิจารณาคดีเพื่อรับฟังพยานหลักฐานจากคู่ความนั้น ศาลจะรับฟังเฉพาะพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อมุ่งพิสูจน์ความเป็นไปได้หรือความเป็นไปไม่ได้ที่ได้เดิมกันอยู่เท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่จะพิจารณาจากประเด็นข้อพิพาทเป็นหลัก ตรงกับหลักกฎหมายคอมมอนลอว์ที่เรียกว่า materiality หรือ in issue จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวทำให้ ศาลรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวเนื่องกับประเด็นของคดี เพื่อให้ศาลมีอำนาจในประเด็นปัญหาที่ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญเฉพาะทางซึ่งบุคคลธรรมดามิอาจรู้ได้ ยกเว้นกรณีที่ ศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าคุณค่าแห่งพยานหลักฐานดังกล่าวน้อยกว่าอันตรายที่จะได้รับจากการทำให้ คณะสูญเสียความสับสนประเด็น มือคดีที่ไม่เป็นธรรมหรือจูงใจให้สับสน ศาลจึงต้องไม่รับฟังพยานหลักฐานดังกล่าว(Happe, 1993)

2.3 The daubert test ได้มีการนำมาใช้โดยยึดหลักการว่า ต้องมีการทดสอบความน่าเชื่อถือ ของพยานหลักฐานกันก่อนว่าจะยอมรับการพิสูจน์ทดสอบนี้เป็นพยานได้หรือไม่หลักการสำคัญ จะอยู่ที่การไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ตัวพยานหลักฐานต้นฉบับซึ่งหมายถึงจะไม่มีการทำให้ พยานหลักฐานต้นฉบับได้รับการเปลี่ยนแปลงจากข้อมูลที่ถูกสร้างโดยบุคคลคนอื่นหลังจากเครื่อง ถูกยึดมาจากผู้ที่ต้องสงสัยเดียว (Faigman, 2013) ซึ่งการตรวจสอบความถูกต้องของสำเนานี้ ใช้การตรวจสอบที่เรียกว่า Error Checksum ที่สามารถใช้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้ ซึ่งวิธีการนี้สามารถรู้ได้ว่าสำเนาหลักฐานได้มีถูกเปลี่ยนแปลงมาก่อนหรือไม่ โดยการตรวจสอบค่าของ CRC (Cycle Redundancy Check) โดยค่านี้จะต้องมีค่าเหมือนกับไฟล์ที่มีต้นฉบับซึ่งจะถือว่าไฟล์ สำเนาดังกล่าวนั้นมีความสมบูรณ์ ซึ่งโอกาสที่ค่า CRC ของแต่ละไฟล์จะเหมือนกันโดยบังเอิญ มีแค่ 1 ใน 4 ล้านเท่านั้นซึ่งทำให้วิธีนี้สามารถตรวจสอบความสมบูรณ์ของหลักฐานได้ดีที่สุด

อย่างไรก็ต้องรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ภายใต้หลักเกณฑ์การรับฟัง พยานผู้เชี่ยวชาญของประเทศไทยและเมริกาที่มีความแตกต่างจากประเทศไทยและเป็นเรื่องสำคัญ ที่เกี่ยวกับคุณภาพพางานคือ ผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ ต้องมีประกาศนียบัตรรับรองความเป็นผู้ชำนาญการ สาขาต่าง ๆ ของนิติวิทยาศาสตร์ เช่น (1) American Board of Forensic Odontology (2) American Board of Forensic Toxicology (3) American Board of Forensic Anthropology (4) American Board of Forensic Document Examiners (5) American Board of Criminalistics (6) American Board of Pathology และย่อยเป็น (6.1) Combined Anatomic and Clinical Pathology (6.2) Anatomical Pathology (6.3) Clinical Pathology (6.4) Forensic Pathology เป็นต้น

ที่ผ่านมามีการนำหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มาช่วยคดีหลายคดีต่างๆ ที่มีความสำคัญและ มีความยุ่งยากสับซ้อนทั้งที่เกิดขึ้นทั้งต่างประเทศและในประเทศไทยแล้วหลายคดี ในประเทศไทย

สหรัฐอเมริกา คดีที่มีการนำหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มาช่วยคดีคล้ายคดีได้แก่ คดีลอบสังหารประธานาริบดีเคนนาดี้คดีไอโอ เจ ชิมป์สัน ฆาตกรรมบรรยายและเพื่อน หรือคดีฆาตกรรมไวร์ศพที่รัฐฟลอริดาเป็นต้น ส่วนในประเทศไทยคดีที่สำคัญและมีความ слับซับซ้อนซึ่งคล้ายลงได้โดยอย่างหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ได้แก่ คดีฆาตกรรม น.ส. ดอริธ พอน ยาเฟน นางแบบสาวชาวเดนมาร์ก คดีฆาตกรรมนางศยามล ลาภก่อเกียรติ คดีฆาตกรรมนายแสงชัย สุนทรవัฒน์ คดีฆาตกรรม น.ส. เจนจิรา พลอยอยู่นุเครื่ หรือคดีฆาตกรรมแพทย์หญิงผู้สูญเสีย บุญเกย์มสันติ

สรุปได้ว่าพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักและมีความสำคัญ แต่ไม่อาจปฏิเสธได้เช่นกันว่าเป็นพยานหลักฐานที่เปิดโอกาสให้มีการตั้งข้อสงสัยได้ผู้พิพากษาที่ทำหน้าที่ในศาลต้องทำหน้าที่ในการชี้น้ำหนักพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์โดยพิจารณาจากความเกี่ยวข้องกับประเด็นข้อพิพาทและความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์นั้น ในบางกรณีการนำเสนอพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ พนักงานอัยการและจำเลยจะมีการนำสืบพยานผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้พิพากษาต้องพิจารณาว่าคดีมีความยุ่งยากซับซ้อนมากน้อยเพียงใด ในการนำเสนอพยานผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลางของตนเองอีกทั้งผู้เชี่ยวชาญนี้รอบรู้จริงหรือไม่สมควรหรือไม่ที่ศาลจะตั้งพยานผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลางของตนเองอีกทั้งผู้เชี่ยวชาญนี้รอบรู้จริงหรือไม่แต่อย่างไรก็ได้คดีที่มีความยุ่งยากและเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ พยานหลักฐานวิทยาศาสตร์เหล่านี้ เป็นเพียงพยานหลักฐานประเทณหนึ่งของพยานหลักฐานทั้งหมดเท่านั้นซึ่งผู้พิพากษาระบุตั้งคําถาม หรือข้อสงสัยในความน่าเชื่อถือได้ เนื่องจากระบบงานนิติวิทยาศาสตร์และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานของประเทศไทยยังขาดความเข้มแข็งมาก เช่นประเทศสหรัฐอเมริกา อีกทั้งน้ำหนักความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์อันสำคัญขึ้นอยู่กับ (1) เครื่องมือและวิธีการ (2) การตัดสินใจ และ (3) การตีความหมายเป็นสำคัญ

เอกสารอ้างอิง

- พัชรา สินลอยมา. (2558). บุคลากรปฏิบัติสาขานิติวิทยาศาสตร์ขาดแคลน โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เร่งผลิตบัณฑิตแก้วิกฤติ. สืบค้นวันที่ 25 สิงหาคม 2558 จาก <http://www.siamedunews.com/articless/42239539/htm>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ.
- นานมีบุคคลพับลิเคชั่นส์.
- สรากุล เบญจกุล. (2550). หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์กับกระบวนการยุติธรรม. สืบค้นวันที่ 25 สิงหาคม 2558 จาก <http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9500000087821>
- สุรนาท วงศ์พรหมชัย. (2551). การตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์กับพยานหลักฐานในคดีอาญา. วารสาร บัณฑิตศึกษานิติศาสตร์. สืบค้นวันที่ 26 สิงหาคม 2558 จาก http://digi.library.tu.ac.th/journal/_0051/2_2_aug_2551/09PAGE68_PAGE79.pdf
- สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี. (2557). คำแปลงนโยบายของคณะกรรมการรัฐมนตรีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2557. กรุงเทพฯ.
- สำนัก พิมพ์คณะกรรมการรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- American Psychological Association. (2013). Specialty Guidelines for Forensic Psychology. *American Psychologist* 68(1): 7-19.
- Faigman, D.L. (2013). The Daubert Revolution and the Birth of Modernity: Managing Scientific Evidence in the Age of Science. *UC Davis Law Review*. 46(3).
- Happe, F. (1993). Communicative Competence and Theory of Mind in Autism: A Test of Relevance Theory. *Cognition*, 48:101-119.
- Moenssens, A.A. (1984). Admissibility of Scientific Evidence - An Alternative to the Frye Rule. *William & Mary Law Review*, 25(4): 545-575.
- Nemeth, C.P. (2011). Law and Evidence: A Primer for Criminal Justice, Criminology, Law and Legal Studies. (2 nded.) United State: Jones and Bartlett Publishers, LLC.
- Redmayne, M., Roberts, P., Aitken, C. & Jackson, G. (2011). Forensic Science Evidence in Question. *Criminal Law Review*. 5: 347-356.